ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ: ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ

Μαρία Τζαβελάκη[1], Χαρίκλεια Κελαιδή[1], Χαρά Λύρα[1], Λουκία Μπουλγκούρα[1], Φώτης Παναγιωτόπουλος[1], Αλεξάνδρα Γιαννάκη[1], Ανδρέας Γρυπάρης[1], Ιωάννης Ζάρκος[1], Αγγελική-Ελένη Σφετσιώρη[1], Σμαράγδη Καλομοίρη[1], Ξένια Λόσεβα[1], Ευγενία Μάγκου[1], Μαρία Νικήτα[1], Δημήτρης Δογάνης[1]

1.Ογκολογικό Τμήμα Νοσοκομείου Παίδων Π&Α Κυριακού (ΟΤΑΚ), Ογκολογικό Νοσοκομείο Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ».

Εισαγωγή: Η διάγνωση του καρκίνου στο παιδί επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις στην καθημερινότητα και τη λειτουργικότητα της οικογένειας. Παράγοντες κοινωνικής ευαλωτότητας, όπως οικονομική δυσχέρεια, στεγαστική ανασφάλεια, μεταναστευτικό ή προσφυγικό υπόβαθρο και γλωσσικά εμπόδια δυσχεραίνουν την πρόσβαση στη θεραπεία και την κάλυψη βασικών αναγκών. Σκοπός της παρούσης μελέτης ήταν η καταγραφή των αναγκών και των παρεμβάσεων της Κοινωνικής Υπηρεσίας σε ένα Ογκολογικό τμήμα.

Μέθοδοι: Αναδρομική περιγραφική μελέτη 25 οικογενειών παιδιών με καρκίνο που παρακολουθήθηκαν λόγω αναγκών από την Κοινωνική Υπηρεσία από Ιανουάριο/ 2024 έως Σεπτέμβριο/2026. Καταγράφηκαν παράγοντες ευαλωτότητας, ανάγκες, παρεμβάσεις και εκβάσεις.

Αποτελέσματα: Διενεργήθηκαν παρεμβάσεις σε 25 οικογένειες (8 μεταναστευτικού υπόβαθρου, 3 προσφυγικές, 6 οικογένειες Ρομά, 8 με προϋπάρχουσα οικονομική δυσχέρεια). Οικονομική υποστήριξη χρειάστηκαν όλες (25/25), ενώ μέσω διασύνδεσης με τους Συλλόγους «ΕΛΠΙΔΑ» και «ΦΛΟΓΑ» εξασφαλίστηκε η κάλυψη βασικών αναγκών. Στεγαστική ανάγκη υπήρχε σε 13/25 οικογένειες (καλύφθηκε στο σύνολο). Ολοκληρώθηκαν διαδικασίες ένταξης σε κοινωνικές παροχές-επιδόματα (15/25) και σε 16/25 οργανώθηκε κατ' οίκον/κατ' ιδίαν διδασκαλία. Στις 6 οικογένειες Ρομά πραγματοποιήθηκε υποστήριξη για ένταξη/επανένταξη των παιδιών στο σχολείο. Σε 5 οικογένειες μεταναστευτικού/προσφυγικού υποβάθρου παρασχέθηκε διερμηνεία, υποστήριξη σε διαδικασίες ασύλου και οι 3 διασυνδέθηκαν με φορείς εκμάθησης ελληνικών και παροχής ειδών πρώτης ανάγκης. Σε μία οικογένεια από εμπόλεμη ζώνη (Γάζα) επιτεύχθηκε οικογενειακή επανένωση (ανάγκες αναζήτησης δότη μυελού οστών) μέσω συνεργασίας με εθνικούς/διεθνείς φορείς (Υπουργεία Μετανάστευσης/Ασύλου & Εξωτερικών, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Πρεσβεία Παλαιστίνης). Εισαγγελική παρέμβαση απαιτήθηκε σε 3 περιπτώσεις. Ακολούθησαν κοινωνική διερεύνηση, σύνταξη κοινωνικών εκθέσεων, παραπομπές για την ασφαλή διαβίωση των παιδιών με τις οικογένειές τους. Και στις ευάλωτες οικογένειες εφαρμόστηκαν οι συνήθεις δράσεις ψυχοκοινωνικής υποστήριξης (εορταστικές εκδηλώσεις, γενέθλια, άλλες δραστηριότητες), εκπλήρωση ευχών (Make-A-Wish) πρόγραμμα «Welcome Kit» (Σύλλογος «ΕΛΠΙΔΑ») για την υποδοχή νεοεισερχόμενων οικογενειών και τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας και φυσικά ο συντονισμός της φιλοξενίας των οικογενειών εκτός Αθηνών στους ξενώνες «ΕΛΠΙΔΑ» και «ΦΛΟΓΑ»(68 οικογένειες, Ιανουάριος 2024-Σεπτέμβριος 2026).

Συμπεράσματα: Η κοινωνική εργασία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της φροντίδας του παιδιού με καρκίνο και της οικογένειας. Η συστηματική κοινωνική αξιολόγηση και η διεπιστημονική συνεργασία συνέβαλαν στην κάλυψη βασικών αναγκών, στην πρόσβαση σε κοινωνικά δικαιώματα, την εκπαιδευτική συνέχεια, την κοινωνική ένταξη και στην προστασία των παιδιών.